

KÁOSZ A BRIT LÉGITÁMASZPONTNÁL

TERRORCSELEKMÉNY-GYANÚS INCIDENS A RAF FAIRFORD LÉGIBÁZIS KÖZELÉBEN

Szeptember 27-én hajnalban öt brit állampolgárt vettek őrizetbe a Gloucestershire megyei RAF Fairford légbázis közvetlen közelében, terrorcselekmény előkészítésének gyanújával. A bázisról amerikai bombázók hajtanak végre csapásokat Irán ellen. A gyanúsítottakat két napon belül szabadlábra helyezték, a járművekben pedig robbanóeszköz helyett csupán benzint találtak. Az ügy megítélésében közben éles eltérés mutatkozik London és Washington között.

Forrás: The National Desk

Az események

Szeptember 26-áról 27-ére virradó éjjel három fehér furgon parkolt le Whelfordban, a Gloucestershire-i Brit Királyi Légierő (RAF) Fairford légibázisával közvetlenül keletről szomszédos településen. A rendőrséghez 0 óra 45 perckor érkezett az első [bejelentés három gyanús járműről](#), amelyek a bázis felé tartottak. A járműveken egy nem létező cég, a „Fuel 2You” felirata és egy mobilszám szerepelt. A BBC Verify nem talált nyomot arra, hogy ilyen nevű vállalkozás működne az Egyesült Királyságban, így a feliratok nagy valószínűséggel fedőcélt szolgáltak.

A furgonok mellett tartózkodó, arcukat eltakaró férfiak csoportjára egy hazafelé tartó helyi gazdálkodó figyelt fel. A csoport tagjai a nő érkezésekor a környező földekre, illetve a szomszédos Kempsford irányába menekültek. A bejelentő elmondása szerint a bázist őrző katonai rendőrséget nem érte el telefonon, ezért 1 óra 36 perckor a 999-es segélyhívót hívta. A fegyveres rendőri egységek mintegy tíz perc alatt a helyszínre érkeztek. A bejelentő szerint a járművek szokatlan alakzatban, a bázis kerítésétől mintegy 100 méterre álltak, és a csoport [egyértelműen ötnél több](#) főből állt.

A helyszínre érkező rendőrök öt, 23 és 25 év közötti, londoni lakóhelyű brit állampolgárt vettek őrizetbe. Egy geolokalizált felvétel szerint az elfogás a kifutópálya 6A jelű vészkijáratától mintegy 350 méterre történt. A gyanúsítottakat először a robbanóanyagokról szóló törvény (*Explosives Act*) megsértésének gyanújával tartóztatták le. Ezt később terrorcselekmény előkészítésének gyanújával egészítették ki.

Forrás: BBC

A hatóságok 85 háztartást ideiglenesen kitelepítettek, és a járművek körül 400 méteres biztonsági zárat létesítettek. A bázis körül 5 mérföldes (8 km) légtérkorlátozást vezettek be. A tűzszerészek távirányított robottal vizsgálták át a járműveket. A helyszínről két, feltehetően ellenőrzött robbantás hangja hallatszott, ugyanakkor a rendőrség közleménye azt állítja, hogy [nem találtak robbanóanyagot](#). Szeptember 28-án mind az öt gyanúsítottat szigorú mozgás- és kapcsolattartási korlátozások mellett [szabadlára helyezték](#). A nyomozás továbbra is folyamatban van.

A helyszín stratégiai jelentősége

Forrás: Királyi Légierő

A fairfordi légibázis egy brit katonai objektum, amelyet az amerikai légierő (USAF) évtizedek óta előretolt műveleti bázisként (*Forward Operating Location*) használ. A hidegháború idején a Stratégiai Légi Parancsnokság (*Strategic Air Command*) használta. Innen indultak műveletek az 1991-es öbölháborúban, 2003-ban pedig B-52-es stratégiai bombázók Irak ellen. Itt állomásozik az USAF 501. harctámogató szárnyának (*501st Combat Support Wing*) [parancsnoksága](#) is. Fairford azon kevés európai légibázis egyike, amelynek kifutópályája nehézbombázók üzemeltetésére is alkalmas. Jelenleg mintegy tizenkét B-1-es bombázó állomásozik itt, a biztonsági szervek szerint ezek lehettek a feltételezett akció célpontjai.

Az Egyesült Államok és Izrael február 28-án indított támadást Irán ellen. Keir Starmer akkori brit miniszterelnök először [elutasította](#), hogy az Egyesült Államok brit bázisokról hajtson végre csapásokat. Március 1-jén azonban engedélyt adott „védelmi jellegű” műveletekre. A júliusban hivatalba lépő Andy Burnham fenntartotta ezt a gyakorlatot. Az iráni Iszlám Forradalmi Gárda (IRGC) július 23-án közölte, hogy az Irán elleni támadásokra használt brit bázisokat [legitim katonai célpontnak tekinti](#). Fairford így az iráni konfliktusban való brit részvétel

legközvetlenebb, egyben belpolitikailag legvitatottabb eleme. A bázis körül a háború kezdete óta rendszeresen a [háborúellenes tüntetések](#).

A brit és az amerikai kormányzat reakciói

Forrás: RadioNewsHub

A brit kormány visszafogottan kommunikált. Burnham összehívta a COBRA-t, a kormány válságkezelő testületét, és a találgatások mellőzésére kérte a nyilvánosságot. Wes Streeting védelmi miniszter [szerint](#) korai volna következtetéseket levonni az esetleges iráni érintettségről. Ugyanakkor emlékeztetett arra, hogy Irán és a nevében fellépő szereplők ártó szándékkal viseltetnek az Egyesült Királysággal szemben. A bejelentőről úgy nyilatkozott, hogy csak részleges rálátása lehetett az eseményekre. Ed Miliband külügyminiszter az előző héten az ENSZ-ben [jelezte](#) Abbasz Aragcsi iráni külügyminiszternek, hogy London nem tűri el az ellenséges tevékenységet a brit területen. Shabana Mahmood belügyminiszter hétfő délután [közölte](#), hogy a helyszín biztonságos.

Az amerikai vezetés ennél határozottabban foglalt állást. Donald Trump elnök elmondása szerint a gyanúsítottak hosszabb ideje [megfigyelés alatt álltak](#), és jelentős károkozásra

készültek. Hétfőn [kifogásolta](#) a szabadlábra helyezésüket, és iráni kapcsolatra is utalt, de ezt nem részletezte. Marco Rubio külügyminiszter szerint az ügyben egyértelműen egy [külföldi szereplő érintett](#), és további fejlemények várhatók. A brit hatóságok eljárását ugyanakkor megfelelőnek és együttműködőnek nevezte. Irán londoni nagykövetsége minden kapcsolatot elutasított, és jogi lépéseket helyezett kilátásba a „félrevezető médianarratívákkal” szemben.

Következtetés

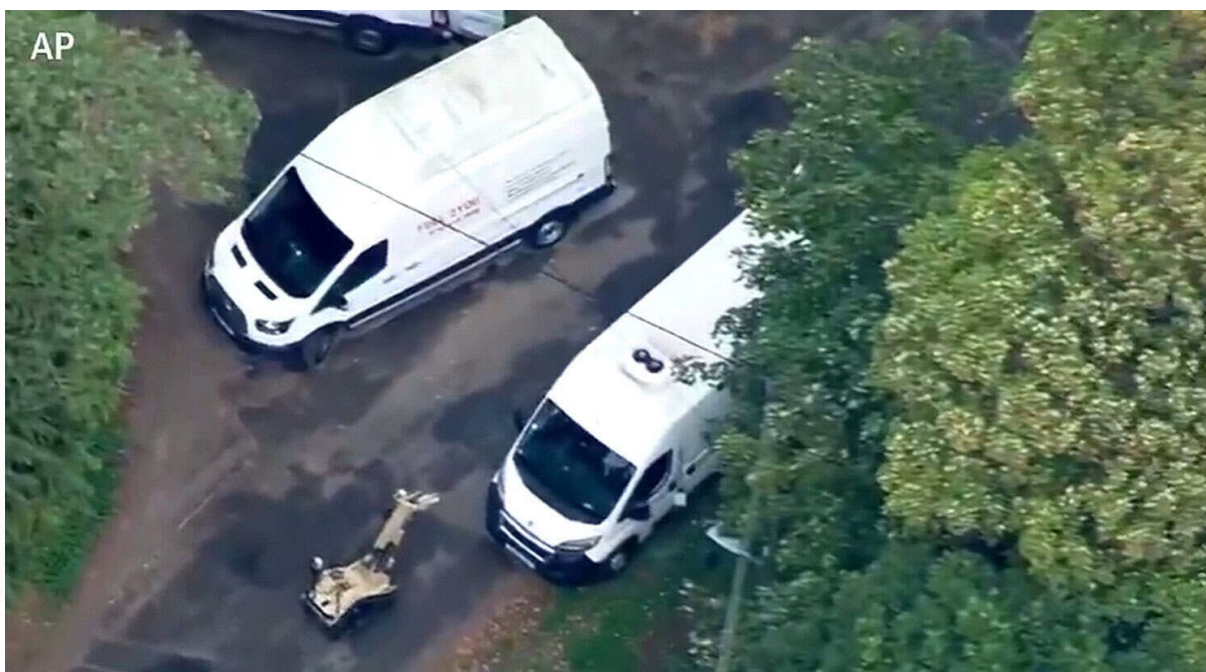
Az eddig nyilvánosságra került információk alapján az ügyben több a kérdőjel, mint a bizonyosság. Ha a hatóságok terrorcselekmény előkészítésével gyanúsították a férfiakat, miért helyezték őket két napon belül szabadlábra? Ha az amerikai elnök állításának megfelelően a gyanúsítottak hosszabb ideje megfigyelés alatt álltak, miért egy helyi lakos bejelentése vezetett az elfogásukhoz? Ha pedig a járművekben nem volt működőképes robbanóanyag, mi volt a tervezett akció valódi célja?

A gyanúsítottak gyors szabadlábra helyezése első ránézésre ellentmond a gyanú súlyának. A Wall Street Journal szerint azonban a hatóságok nem a terrorizmusellenes törvény, hanem az általános büntetőeljárás törvénye (*Police and Criminal Evidence Act 1984, PACE*) [alapján jártak el](#), miközben terrorcselekmény előkészítésével is gyanúsították őket. A PACE az angol és velszi büntetőeljárás azon sarkalatos törvénye, amely átfogóan szabályozza a rendőrség nyomozati és kényszerintézkedési jogköreit – így az igazoltatást, a kutatást, az őrizetbe vételt és a kihallgatást –, miközben szigorú eljárási garanciákkal biztosítja a gyanúsítottak alapvető jogainak védelmét. A rendőrség [hangsúlyozza](#), hogy a nyomozati munka folyik, és a gyanúsítottakat szigorú feltételek mellett bocsátották szabadlábra.

Donald Trump szerint a gyanúsítottak hosszabb ideje megfigyelés alatt álltak. A brit rendőrség ezt nem erősítette meg, a BBC értesülése szerint pedig a művelet nem hírszerzési információn alapult. A két lehetséges olvasat egyike sem kedvező a brit biztonsági apparátusra nézve.

Amennyiben a csoportot valóban megfigyelték, nehezen magyarázható, hogyan közelíthette meg három járművel mintegy 350 méterre egy stratégiai bombázóbázis kifutópályáját. Az is kérdés, miért egy hazafelé tartó helyi gazda hívása váltotta ki végül a beavatkozást.

Amennyiben nem figyelték meg, az incidens súlyos biztonsági hiányosságokra utal. Egy amerikai forrás szerint a fenyegetettségi szintet már [szombat este megemelték](#). A kiemelt ellenőrzés mégis a főbejárat környékére korlátozódott, a bejelentő pedig a bázis őrzéséért felelős védelmi minisztériumi rendőrséget telefonon el sem érte. A gazda ráadásul ötnél több személyt látott, a hatóságok viszont nem jelezték, hogy további résztvevőket keresnének. A szemtanú elmondása szerint őt magát ki sem hallgatták.

Forrás:AP

Az ügyben újabb értelmezési szál is felmerült. A terrorelhárítási rendőrség szeptember 29-i [közlése](#) szerint a járművekben rögtönzött robbanóeszközt nem, csupán bizonyos mennyiségű benzint találtak. Helyi [sajtóértesülések](#) két névtelen katonai forrásra hivatkozva arról számoltak be, hogy a gyanúsítottak valójában üzemanyagot akartak eltulajdonítani. A hatóságok ezt a verziót nem erősítették meg, és a nyomozás továbbra is vizsgálja az idegen állam által közvetítőkön keresztül irányított akció lehetőségét.

Ráadásul szeptember 29-én sajtóértesülésekből az is kiderült, hogy az egyik gyanúsított a helyi gazdálkodó előtt hívta a rendőrséget. A hívás indítéka és pontos szerepe a beavatkozásban egyelőre nem tisztázott, viszont tovább növeli az egymással ellentmondó információk halmazát. ([Sky News](#))

A washingtoni és a londoni nyilatkozatok alapján a két szövetséges mintha nem ugyanarról az esetről beszélne. Ez az eltérés arra utal, hogy az amerikai fél birtokában lehetnek olyan információk, amelyeket a brit hatóságok nem hoznak nyilvánosságra. Nem kizárható az sem, hogy a washingtoni kommunikáció az iráni konfliktus politikai keretezését szolgálja. Mindkét esetben kérdéses, hogy az incidens valós súlyáról mikor és milyen formában kap hiteles tájékoztatást a nyilvánosság.

RAF FAIRFORD – AZ ESEMÉNYEK IDŐRENDJE

2026. szeptember 27–29.

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 27.

- **0:45**
A rendőrség bejelentést kap három gyanús járműről. A hívó kilétét nem közölték; nem kizárt, hogy az egyik gyanúsított volt. (BBC)
- **Éjfél után**
Egy hazatérő gazda három fehér furgont és maszkos férfiakat lát Whelfordban. A csoport a mezők és Kempsford felé menekül. A nő a bázis rendőrségét nem éri el telefonon. (BBC)
- **Kb. 1:36**
A gazda hívja a 999-et. A CNN-nek bemutatott hívásnapló szerint 1:40-kor. (BBC, CNN)
- **10–15 perccel később**
Fegyveres rendőrök érkeznek. Öt férfit elfognak robbanóanyaggal kapcsolatos bűncselekmény gyanújával, a 6A kaputól kb. 350 méterre. (BBC)
- **Később**
Terrorcselekmény előkészítésének gyanújával is eljárnak ellenük. (BBC)
- **A nap folyamán**
85 háztartást kitelepítenek; 400 méteres kordont és 5 mérföldes légtérkorlátozást vezetnek be. Tűzserézsrobot vizsgálja a furgonokat. A CNN két ellenőrzött robbantásra utaló hangot hall. (BBC, CNN)
- **Politikai reakciók**
Burnham a találgatások mellőzését kéri. Trump szerint a férfiakat régóta figyelték, és nagy kárt akartak okozni.

HÉTFŐ, SZEPTEMBER 28.

- **Reggel**
A gazda szerint „valaki hibázott”. Streeting köszönetet mond, de szerinte a nőnek csak „részleges képe” van az eseményekről. (BBC)
- **12:30**
A rendőrség közli: a férfiakat a PACE alapján tartják fogva; őrizetüket meghosszabbították. (CTP)
- **16:00**
Mind az öt gyanúsítottat szigorú feltételekkel szabadlábra helyezik. A nyomozás folytatódik. (CTP)
- **Délután**
Burnham összehívja a COBRA-t. Mahmood szerint a helyszín biztonságos. (CNN)
- **A nap folyamán**
Irán tagadja a kapcsolatot. Kiderült, hogy nem volt működőképes robbanóanyag. A Wiltshire 999s névtelen katonai forrásai üzemanyaglopást említene. (BBC, NPR, Wiltshire 999s)
- **Szintén hétfőn**
Trump kifogásolja a szabadlábra helyezést, és Iránra utal. (NYT)
- **Késő délután / este**
A kitelepített hazatérhetnek; a furgonok körüli kordon marad. (NPR)
- **Késő este**
Rubio szerint „egyértelműen” külföldi szereplő érintett.

KEDD, SZEPTEMBER 29.

18:00

Rendőrségi közlemény

A furgonokban benzint találtak, rögtönzött robbanóeszközt viszont nem.

A helyszíni lezárásokat fokozatosan megszüntetik.

(CTP)